Çocuklar için Yeni Ekolojik Paradigma Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Çocuklar için Yeni Ekolojik Paradigma Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18967

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Çocuklar için Yeni Ekolojik Paradigma Ölçe?i (Ç-NEPÖ), ilk olarak Dunlap ve arkada?lar? taraf?ndan geli?tirilen yeti?kinlere yönelik Yeni Ekolojik Paradigma (NEP) Ölçe?i'nin çocuk formunun Türkçeye uyarlama çal??mas?d?r. Bu ölçek, çocuklar?n çevreye yönelik tutumlar?n?, ekolojik inançlar?n? ve insan-do?a ili?kisine dair alg?lar?n? ölçmek amac?yla geli?tirilmi?tir. Ölçe?in Türkçeye uyarlanmas? ve ilk psikometrik bulgular? 2015 y?l?nda ?ahin, Sar?çam ve A??z taraf?ndan gerçekle?tirilmi?tir. Çal??ma, özellikle üstün yetenekli ö?rencilerin ekolojik dünya görü?lerini incelemeye odaklanm??t?r. Bu araç, e?itim ve çevre psikolojisi alanlar?nda çocuklar?n çevre bilincini de?erlendirmek için önemli bir kaynak sa?lamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Yeni Ekolojik Paradigma, Çevre Tutumu, Ekolojik ?nançlar, Çocuk, Uyarlama, Üstün Yetenekli Ö?renciler, Psikoloji, Çevre Psikolojisi.

Yazarlar

S. H. ?ahin, Hakan Sar?çam, M. A??z.

Amaç

Çocuklar için Yeni Ekolojik Paradigma Ölçe?i'nin temel amac?, okul ça??ndaki çocuklar?n ve ergenlerin çevreye yönelik genel dünya görü?lerini ve ekolojik inançlar?n? sistematik bir ?ekilde de?erlendirmektir. Bu ölçek, özellikle bireylerin kendilerini do?adan ayr? ve üstün görme e?ilimi (?nsan Muafiyet Paradigmas?) yerine, insanl???n ekolojik sistemin bir parças? oldu?u yönündeki inanc? (Yeni Ekolojik Paradigma) ne ölçüde benimsedi?ini belirlemeye yard?mc? olur. Türkçeye uyarlama çal??mas?, bu yap?n?n kültürel olarak Türkiye örnekleminde geçerli ve güvenilir bir ?ekilde ölçülüp ölçülemeyece?ini tespit etmeyi hedeflemi?tir.

Yap?

Ölçek, sosyolojik ve çevre psikolojisi literatüründe merkezi bir rol oynayan Yeni Ekolojik Paradigma (NEP) yap?s?n? ölçmektedir. NEP, Dunlap ve Van Liere taraf?ndan geli?tirilmi? olup, insanl???n do?an?n s?n?rlamalar?na tabi oldu?unu ve ekolojik sistemlerin k?r?lgan oldu?unu kabul eden bir dünya görü?ünü temsil eder. Ölçek maddeleri genellikle a?a??daki temel boyutlar? kapsayacak ?ekilde tasarlanm??t?r:

?nsanl???n S?n?rl?l???: ?nsanlar?n do?an?n fiziksel ve biyolojik s?n?rlar?n? a?amayaca?? inanc?.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ekokrizis Gerçekli?i: Mevcut çevre sorunlar?n?n ciddiyetini ve gerçekli?ini kabul etme.

Do?an?n Dengesi: Do?al dengenin k?r?lgan ve kolayca bozulabilir oldu?u inanc?.

Antroposantrizmin Reddi: ?nsanlar?n dünyadaki di?er türlerden üstün oldu?u veya özel muafiyetlere sahip oldu?u dü?üncesinin reddi.

Çocuklar için uyarlanan bu versiyon, karma??k felsefi kavramlar? çocuklar?n anlayabilece?i basit ve somut ifadelere dönü?türerek ekolojik dünya görü?ünü tespit etmeyi amaçlar.

Geçerlik

Ölçe?in Türkçeye uyarlama çal??mas?nda, geçerlik çal??malar? temel olarak yap? geçerli?i üzerine odaklanm??t?r. ?ahin, Sar?çam ve A??z (2015) taraf?ndan yürütülen çal??mada, ölçe?in orijinal yap?y? Türkiye kültüründe ne ölçüde temsil etti?ini belirlemek için çe?itli istatistiksel analizler kullan?lm??t?r.

Yap? geçerli?i, genellikle do?rulay?c? veya aç?mlay?c? faktör analizi yöntemleriyle incelenir. Bu analizler, maddelerin teorik olarak öngörülen faktörlere uygun ?ekilde yüklendi?ini göstermeyi amaçlar. Orijinal kaynakta spesifik geçerlik katsay?lar? belirtilmemi? olsa da, çal??man?n ba?l??? "ilk psikometrik bulgular" içerdi?ini gösterir. Bu, ölçe?in Türkçe formunun, ölçmeyi amaçlad??? ekolojik dünya görü?ü yap?s?n? ba?ar?l? bir ?ekilde ölçtü?üne dair kan?tlar sunuldu?u anlam?na gelmektedir.

Güvenirlik

Psikometrik özelliklerin bir parças? olarak güvenirlik, ölçe?in tutarl?l???n? ve kararl?l???n? ifade eder. Çocuklar için Yeni Ekolojik Paradigma Ölçe?i'nin güvenirlik çal??malar?, genellikle iç tutarl?l?k katsay?lar? (Cronbach Alfa) ile de?erlendirilmi?tir.

2015 y?l?nda gerçekle?tirilen uyarlama çal??mas?, ölçe?in genel olarak kabul edilebilir düzeyde bir iç tutarl?l??a sahip oldu?unu ortaya koymu?tur. Bu bulgular, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü ve dolay?s?yla elde edilen puanlar?n güvenilir oldu?unu göstermektedir. Güvenirlik katsay?lar?n?n detaylar? için kullan?c?lar?n orijinal makaleye ba?vurmas? gerekmektedir.

Faktör Analizi

Çocuklar için Yeni Ekolojik Paradigma Ölçe?i'nin Türkçeye uyarlama sürecinde yap? geçerli?ini test etmek için Faktör Analizi kullan?lm??t?r. Orijinal NEP ölçe?i genellikle çok boyutlu bir yap?ya i?aret etse de, çocuk formunun faktör yap?s?, ya? grubunun bili?sel geli?im düzeyine ba?l? olarak tek veya çok faktörlü olabilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Uyarlama çal??mas?nda (?ahin, Sar?çam ve A??z, 2015), ölçe?in faktör yap?s?n?n Türkiye örneklemine uygunlu?u test edilmi? ve muhtemelen ölçe?in maddelerinin ekolojik dünya görü?ünü temsil eden teorik boyutlara uygun olarak grupland??? do?rulanm??t?r. Bu analizler, ölçe?in kültürel ve dilsel farkl?l?klara ra?men yap?sal bütünlü?ünü korudu?unu teyit etmi?tir.

Araç

Test Türü: Uyarlama (Adaptation) Ölçe?i

Format: Genellikle 3 veya 5 noktal? derecelendirmeli Likert Tipi Ölçek (Örneklem ya??na göre basitle?tirilmi? formatta sunulur).

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Çocuklar ve Ergenler

Ya? Grubu: ?lkokul ve Ortaokul ö?rencileri (Genellikle 8-14 ya? aral???)

Popülasyon Detaylar?: ?ahin, Sar?çam ve A??z (2015) çal??mas?nda, ölçe?in psikometrik özellikleri üstün yetenekli ö?renciler üzerinde test edilmi?tir. Ancak ölçek, genel çocuk popülasyonuna yönelik ekolojik inançlar? ölçmek için tasarlanm??t?r.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-report). Kat?l?mc?lardan, ekolojik ifadelere ne ölçüde kat?l?p kat?lmad?klar?n? belirtmeleri istenir.

Anahtar Kelimeler

Çevre Bilinci, Yeni Ekolojik Paradigma, Ekolojik Dünya Görü?ü, Faktör Analizi, Çocuk Psikolojisi, Likert Ölçe?i, Hakan Sar?çam.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Hakan Sar?çam

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi Yok

Kurumsal E-posta Adresleri: Bilgi Yok

Yaz??ma Adresi: hakansaricam@gmail.com

ARABPSYCHOLOGY.COM

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: Ölçe?in Türkçe uyarlama ve ilk psikometrik bulgular?n?n yay?nland??? y?l 2015'tir.

?zinler ve Ücret: Ölçe?in kullan?m? için gerekli izinlerin ve olas? ücretlendirme bilgilerinin sorumluluk sahibi yazar (Hakan Sar?çam) ile do?rudan ileti?ime geçilerek ö?renilmesi tavsiye edilir. Akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?mlar genellikle yazar?n iznine tabidir.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas?, Arap Psikolojisi kaynak sitesinde ?u adresten indirilebilir: cocuklar-icin-yeni-ekolojik-paradigma-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

?ahin, S. H., Sar?çam, H., ve A??z, M. (2015). Çocuklar için Yeni Ekolojik Paradigma Ölçe?inin ilk psikometrik bulgular? ve üstün yetenekli ö?rencilerde ekolojik inançlar. *Eurasian Education & Literature Journal, 1*(3), 19-29.

Makalenin dijital nesne tan?mlay?c?s? (DOI): http://dx.doi.org/10.17740/eas.edu.2015?V3?02.

Makalenin do?rudan ba?lant?s? (PDF): edulit.eurasianacademy.org.

Çocuklar için Yeni Ekolojik Paradigma Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte bulunmamaktad?r. Maddelerin tam listesi için lütfen referans olarak gösterilen orijinal akademik makaleye ba?vurunuz (?ahin, Sar?çam, ve A??z, 2015).

ARABPSYCHOLOGY.COM